

Zahrada je taky třída: standardy školních zahrad

Standardy zahrad pro architekty

Zahrada mateřské školy není jen místem pro prolézačky a další herní prvky. Je prostředím, ve kterém děti tráví významnou část dne, pohybují se, hrají si, poznávají přírodu a učí se samostatnosti i spolupráci. Její návrh proto musí kromě potřeb dětí a pedagogů zohlednit také bezpečnost, provoz školy, mikroklima, hospodaření s vodou, přírodní podmínky i možnosti dlouhodobé péče.

Právě tento komplexní přístup přináší nová Metodika návrhu přírodní zahrady mateřské školy, která vznikla z iniciativy Nadace Karel Komárek Family Foundation a na jejíž přípravě se podílela také Česká komora architektů. Metodika je určena architektům a dalším odborníkům zapojeným do přípravy školních zahrad a ukazuje, jak jednotlivé požadavky propojit do jednoho funkčního a dlouhodobě udržitelného návrhu.

Základní východisko

Základním východiskem je, že kvalitní zahrada nevzniká postupným nákupem katalogových prvků. Návrh má vycházet z důkladného poznání konkrétního místa, jeho přírodních a provozních podmínek i pedagogického záměru školy. Promyšlená koncepce pomáhá předcházet nevhodným nebo vzájemně nesouvisejícím investicím a umožňuje zahradu realizovat postupně podle finančních možností zřizovatele, aniž by se ztratila její celková kvalita.

Autoři a autorky

Na tvorbě dokumentu se jako autoři a autorky podíleli Radka Peška Matoušková, Alice Boušková, Pavlína Macháčková a za Českou komoru architektů Jitka Vágnerová a Ondřej Remeš.

Klíčové body

Metodika provádí celým životním cyklem projektu – od investičního záměru a analýzy stávajícího stavu přes krajinářsko-architektonickou studii a projektovou dokumentaci až po realizaci, autorský dozor a následnou péči. Podrobně se věnuje například prostorovému uspořádání zahrady, terénu a vegetaci, hospodaření s dešťovou vodou, stínění a mikroklimatu, inkluzi, bezpečnosti, ergonomii dětského pohybu nebo volbě vhodných materiálů.

Stejně důležitá jako samotný návrh je podle metodiky následná péče. Zahrada je živým prostorem, který se v čase mění a rozvíjí, a její kvalitu proto neurčuje pouze počáteční investice. Už při projektování je třeba přemýšlet o tom, kdo a jak bude o zahradu pečovat a jaké personální a finanční možnosti má škola či její zřizovatel.

Role krajinářského architekta spočívá v tom, že dokáže všechny tyto požadavky propojit do jednoho smysluplného celku – tak, aby zahrada dobře fungovala nejen v okamžiku dokončení, ale i za mnoho let.

